

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia25.08..... 2015 r.

PS-II.431.1.7.2015

Pan Julian Osiecki
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Mrągowie
ul. Wyspiańskiego 1
11-700 Mrągowo

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTAPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie, REGON: 004448849, NIP: 742-10-45-506, mieszczącym się w Mrągowie, przy ul. Wyspiańskiego 1, 11-700 Mrągowo.

(akta kontroli str. 12-14)

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2013 r. do 30 października 2014 r. oraz w okresie jej prowadzenia Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mrągowie kierował pan Julian Osiecki powołany przez Naczelnika Miasta na stanowisko Dyrektora MOPS w Mrągowie z dniem 1 marca 1990 r.

(akta kontroli str. 15)

W związku z nieobecnością Dyrektora MOPS w Mrągowie kontrolę rozpoczęto przy udziale pani Jolanty Goleń, upoważnionej do kierowania Ośrodkiem podczas nieobecności Dyrektora oraz pracowników merytorycznych Sekcji Świadczeń Rodzinnych. W kolejnych dniach kontrolę prowadzono w obecności kierownika kontrolowanej jednostki.

(akta kontroli str. 16-18, informacje o zatrudnieniu w okresie objętym kontrolą w aktach kontroli str. 19, str. 20-27)

Kontrolę przeprowadziła pani Aneta Łapińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (legitymacja służbowa nr 20/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie) na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.626.2015 z dnia 11 czerwca 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

(akta kontroli str. 1-11)

Termin kontroli: od 23 – 29 czerwca 2015 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 11.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli:

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w tym warunki nabywania prawa, zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń opiekuńczych oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

- okres objęty kontrolą:

od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 525) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 1456 z późn. zm.)

Na podstawie ustaleń kontroli (*akta kontroli str. 1-174*) działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie, w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

Ustalenia:

Gmina Miasto Mrągowo jest gminą, którą na dzień 31 grudnia 2014 r. zamieszkiwało 22.208 mieszkańców (*akta kontroli str. 61*). Ze sprawozdań finansowo-rzeczowych (*akta kontroli str. 43 i str. 58, str. 40 i str. 55, str. 39 i str. 54, str. 59; sprawozdania dostępne także w Oddziale budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej*) dot. realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych wynika, że:

a) w III kwartale 2013 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 1240 rodzin,
- wydano 586 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych,
- na wypłatę świadczeń rodzinnych w III kwartale wydatkowano kwotę 3.455.908,00 zł,
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 23.389,00 zł,

b) w III kwartale 2014 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 1182 rodzin,
- wydano 599 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych,
- na wypłatę świadczeń rodzinnych w III kwartale wydatkowano kwotę 3.232.278,00 zł.
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 22.895,00 zł.

Z analizy powyższych danych wynikają następujące wnioski:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 58, tj. o 4,67 %,
- kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 223.630,00 zł, tj. 6,47 %.

- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 w III kwartale 2014 r. zmniejszyły się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 494 zł, tj. o 211 %.

Na podstawie informacji otrzymanych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie ustalono, że w III kwartale 2013 r. na kontrolowane rodzaje świadczeń wypłacono w sumie **1.663.033,00 zł**, w tym na:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	106.000, 00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne	941.868,00 zł,

- świadczenia pielęgnacyjne	605.094,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze	10.071,00 zł,

natomiast w III kwartale 2014 r. na te same świadczenia wypłacono **1.693.205,00 zł** i tak:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	125.000, 00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne	956.709,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne	582.584,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze	28.912,00 zł.

(akta kontroli str. 60)

Jak widać z powyższego na koniec III kwartału 2014 r. w stosunku do III kwartału 2013 r. zmniejszyła się ogólna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne, jednocześnie w analogicznym okresie zwiększyła się kwota wydatkowana na świadczenia poddane kontroli. Największą różnicę stanowiły wydatki na specjalne zasiłki opiekuńcze.

Na podstawie zakresów czynności, a także informacji na temat wynagrodzeń pracowników realizujących kontrolowane zadania, przedstawionych przez Dyrektora MOPS w Mrągowie ustalono, że wszystkie osoby pobierające wynagrodzenie pokrywane z dotacji pochodzącej z rozdziału 85212, przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, realizowały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli str. 19-28, str. 62)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

W Gminie Miejskiej Mrągowo organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Burmistrz Mrągowa. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 20, ust.3 wspomnianej zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie w oparciu o uprawnienia wydane w drodze następujących aktów:

- Zarządzenia Nr 16/2004 Burmistrza Miasta Mrągowa z dnia 10 maja 2004 r.,
- Zarządzenia Nr 45 Burmistrza Miasta Mrągowa z dnia 2 grudnia 2004 r.,
- Zarządzenia Nr 38 Burmistrza Miasta Mrągowa z dnia 20 września 2013 r.,

oraz wydanych w trakcie kontroli

- Zarządzenia Nr 37/2015 Burmistrza Miasta Mrągowa z dnia 23 czerwca 2015 r.,
- Zarządzenia Nr 38/2015 Burmistrza Miasta Mrągowa z dnia 23 czerwca 2015 r.

(akta kontroli str. 16, str. 63-66)

Swoją działalność MOPS wykonuje na podstawie Statutu przyjętego w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Mrągowie z dnia 17 maja 2012 r. i zmienianego Uchwałą Nr XX/12/2012 r. Rady Miejskiej w Mrągowie z dnia 28 czerwca 2012 r.

(akta kontroli str. 67-79)

W paragrafie 7.6 Statutu zawarto zapis dotyczący m.in. zakresu zadań zleconych gminie, związanych z realizacją świadczeń rodzinnych.

(akta kontroli str. 74)

Organizację pracy oraz zakres obowiązków dla poszczególnych stanowisk pracy określa Regulamin Organizacyjny jednostki wprowadzony:

- Zarządzeniem Nr 35 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie z dnia 31 grudnia 2009 r. i zmieniany Zarządzeniem Nr 32/2012 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Mrągowie z dnia 3 grudnia 2012 r.
(akta kontroli str. 80-90)

Zgodnie z informacją na temat przyjęć klientów, w sprawach skarg i wniosków kierownik kontrolowanej jednostki przyjmuje zainteresowanych w poniedziałki w godzinach od 14.00 do 16.00, natomiast obsługa klientów Działu Świadczeń Rodzinnych odbywa się w godzinach pracy Ośrodka, tj. w poniedziałki od 8.00 do 16.00, a w pozostałe dni od 7.30 do 15.30. Wspomniane informacje zamieszczane są również na tablicy ogłoszeniowej MOPS.
(akta kontroli str. 91)

Kontrolującej przedstawiono Rejestr Skarg i Wniosków. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga z zakresu oceny realizacji przez samorząd terytorialny zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.
(akta kontroli str. 92)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

Administratorem budynku jest MOPS w Mrągowie reprezentowany przez Dyrektora Ośrodka.

Sekcja zajmuje dwa pomieszczenia na piętrze budynku, w których znajdują się stanowiska pracy wyposażone w niezbędny sprzęt biurowy. W pokojach należących do Sekcji znajdują się też szafy aktowe z dokumentacją wnioskujących.

Na dzień rozpoczęcia kontroli obsługą klientów w zakresie świadczeń rodzinnych zajmowało się dwoje pracowników. Realizacja zadań objętych kontrolą wiąże się z przyjmowaniem dużej ilości klientów, a prowadzone sprawy przez pracowników mają często charakter osobisty, toteż wymagają one zachowania poufności i intymności, co warunki lokalowe w MOPS, w ocenie kontrolującej umożliwiają.

Budynek na zewnątrz posiada podjazdy, a w razie potrzeby klient może być obsługiwany przez poszczególnych pracowników merytorycznych w mieszczącym się na parterze sekretariacie. Ośrodek nie posiada windy, natomiast w celu usprawnienia obsługi świadczeniobiorców, szczególnie niepełnosprawnych i starszych również kasa MOPS została usytuowana na jego parterze.

(akta kontroli str. 61)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń przyjmowane są bezpośrednio w Sekcji Świadczeń Rodzinnych albo składane za pośrednictwem poczty lub drogą elektroniczną. Opatruje się je datą wpływu, a następnie nadaje numerację zgodną z ewidencją prowadzoną przez Sekcję.

Osoby zainteresowane zgłaszające się osobiście po wnioski o ustalenie prawa do świadczeń informowane są o wymogach formalnych, jakie należy spełnić, aby świadczenia uzyskać. Wspomniane informacje zamieszczane są również na tablicy ogłoszeniowej oraz na stronie internetowej MOPS.

Pracownicy dokonują weryfikacji wniosków wraz z załącznikami, a następnie wydają projekty decyzji administracyjnych, które są przedkładane osobie upoważnionej do ich podpisu. W celu minimalizowania kosztów obsługi zadania, pracownicy Ośrodka informują klientów o możliwości osobistego odbioru decyzji; w większości przypadków świadczeniobiorcy osobiście kwitują ich odbiór. W przypadku braku kontaktu z osobami składającymi wnioski lub z różnych innych przyczyn braku możliwości osobistego odebrania decyzji wysyłane są one ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Korespondencja przychodząca i wychodząca na zewnątrz składana jest w sekretariacie Ośrodka, tam rejestrowana oraz dekretowana.

(akta kontroli str. 93, str. 94)

Wnioski o ustalenie świadczeń wraz z wymaganymi załącznikami, decyzje administracyjne oraz inne pisemne informacje niezbędne w indywidualnych sprawach umieszczone są w teczkach osobowych. Powyższa dokumentacja ułożona jest wg nadanej numeracji, wpinana do poszczególnych segregatorów (tj. w zależności od rodzaju świadczeń) i przechowywana w szafach aktowych.

(akta kontroli str. 95)

Ponadto w Sekcji Świadczeń Rodzinnych prowadzone są ewidencje dla:

- świadczeń rodzinnych,
- zasiłków pielęgnacyjnych,
- świadczeń pielęgnacyjnych,
- specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- zasiłku dla opiekuna,
- jednorazowej zapomogi z tyt. urodzenia się dziecka,

dodatkowo:

- współpracy z innymi urzędami i instytucjami,
- współpracy z ROPS w Olsztynie,
- zaświadczeń,
- upomnień,
- tytułów wykonawczych.

(akta kontroli str. 96-97)

W kontrolowanym okresie, tj. od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r. pracownicy merytoryczni nie uczestniczyli w szkoleniach. Tym niemniej Kierownik Sekcji odbyła szkolenie 28 stycznia 2013 r., w zakresie nowelizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych, której przepisy prawa dotyczyły zmian obowiązujących od 1 lipca 2013 r.

(akta kontroli str. 99-99)

Z przedstawionej kontroli dokumentacji wynika, że MOPS podpisał umowę z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie na świadczenie usług serwisowych, w tym również udzielanie niezbędnych konsultacji wg zasad świadczenia usług serwisowych, dostosowanych do wymagań MPiPS. Umowa obejmuje licencję na korzystanie z systemu Rodzinne. Tym samym w kontrolowanym okresie w MOPS obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym Dyrektor MOPS przedstawił dokumenty, dotyczące m.in. formy regulowania zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(akta kontroli str. 100-106)

W myśl art. 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych może gromadzić i przetwarzać - w zakresie określonym w ustawie - dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy oraz dane osobowe członków ich rodzin.

W związku z powyższym kontrolującej przedstawiono zgłoszenie Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych z dnia 6 października 2004 r. do rejestracji zbioru danych osobowych o nazwie „Świadczenia rodzinne”.

(akta kontroli str. 107)

Ustalono, że pracownicy merytoryczni posiadają imienne upoważnienia Dyrektora MOPS do przetwarzania danych osobowych oraz upoważnienie do obsługi systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych w zakresie prowadzenia zbioru pt: system „Świadczenia rodzinne”.

(akta kontroli str. 108-110)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolująca określiła, że kontroli poddanych będzie minimum **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 15 postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym maksymalnie 5 postępowań administracyjnych dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego),

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną, w okresie objętym kontrolą, mniejszej ilości postępowań z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość postępowań administracyjnych poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych, ww. zakresów prowadzonych postępowań do liczby ogólnej minimum 35 postępowań.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie przyjął **474** wnioski, związane z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **170** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- **234** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- **54** wniosków związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
- **16** wniosek związany z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W związku z przyjęciem powyższych wniosków wszczęto postępowania administracyjne, które zakończyły się wydaniem decyzji, w tym 3 odmownych (*wszystkie odmowy dotyczyły świadczenia pielęgnacyjnego*).

(akta kontroli str. 111)

W kontrolowanym okresie prowadzono postępowania w zakresie nienależnie pobranych świadczeń, związanych z przyznaniem zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego. Dyrektor MOPS w Mrągowie podał powody stwierdzenia nienależnie pobranych świadczeń i tak:

1. w przypadku pobierania zasiłku pielęgnacyjnego
 - uzyskanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego z ZUS,
2. w przypadku pobierania świadczenia pielęgnacyjnego
 - zgon osoby wymagającej opieki,
 - zawarcie związku małżeńskiego przez osobę wymagającą opieki,
 - podjęcie zatrudnienia przez osobę sprawującą opiekę.

Nie podjęto decyzji o umorzeniu lub rozłożeniu na raty nienależnie pobranych świadczeń.

(akta kontroli str. 112-114)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **46** decyzji.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego, w tym 2 postępowania związane z nienależnie pobranymi świadczeniami,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego, w tym 2 postępowania związane z odmową wnioskowanych świadczeń
- 5 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(akta kontroli str. 115-118)

Do kontrolowanych akt z powyższego zakresu nie wniesiono uwag.

W zakresie zasadności opłacania bądź nieopłacenia składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne analizie poddano akta 9 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy. Analiza spraw wykazała, że za osoby pobierające wspomniane świadczenia opiekuńcze MOPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, a także w przypadku braku tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego składki na ubezpieczenie zdrowotne. O opłacaniu składek klienci informowani byli odrębnymi decyzjami administracyjnymi; płatnik składek w drodze decyzji zgłaszał stronę do odpowiedniego ubezpieczenia. Postanowienie decyzji zawierało też informację o okresie opłacania składek.

(akta kontroli str. 119-126, str. 127, str. 128-173)

Do kontrolowanych akt z powyższego zakresu nie wniesiono uwag.

W trakcie działań kontrolnych ustalono, że wypłata przyznanych świadczeń dokonywana jest na rachunek bankowy klienta lub następuje w kasie MOPS. Informacja na temat sposobu wypłaty świadczeń, jak i terminach wypłat zawarta jest w decyzji przyznającej świadczenia. Z pisemnej informacji Dyrektora Ośrodka wynika, że wypłata na rachunek bankowy stanowi 74% wszystkich wypłat, zaś odbiór w kasie 26%.

(akta kontroli str. 174)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, że w kontrolowanym zakresie nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze

Z pozdrowieniem
[Podpis]